

prahwaku gada algu, nekà minehts. — Deenesta meitahm falihgtà
gada darba alga fneedfotees pee 35 rubleem. — Ari schihm lones
faschlukuschas wairak nekà par treschdaku semakas pret senakajahm
algahm. — Sihmejotees us lauschu weselibu, waru tikai leezinah,
ka pahr wißpahrigahm flimibahm muhfejeem naw neka ko brehkt;
tomehr ir notizees, ka dascham lahdam ir bijis faws mihtsch peederigs,
waj laulahcts draugs, draudsene, jeb behrninsch japawada us dusas
weetinu kapenes. Pastarits.

Wehl no Leel-Swehtes. Pirmdeenas wakarā, 10. Merzā, kahds saldats atrafs ne taht no fcheijenes Bitschulu mahjahm meschinā pee preedes pakahrees. — Minetais saldats ir no fchi rudenā deenestā nodotajeem, un bijuschas jau kahdas astanas deenas, kamehr tas no Leel-Swehtes kasarmahm pabehdfis. No minetahm kasarmahm tiluschi gan kahdu trihsdesfmit saldatu issuhtiti, lat usmekle isbehguscho, — tomehr tas nefur ne-efot warehts atraft. Minetā pirmdeena kahds wihrs, no Rullu mahjahm, sawu zelu eedams zaur mineto meschinu, eerauga saldatu pee preedes karajamees. —

Bafchnahwneeks, kà pee libla atraschanas tas israhdiijes, pakahris

fawu saldatazepuri, preedei saru nolauschot, kahdu gabalini pahr
fevi augstaku, un tad pats, tajā vafchā preedē, ar fawu wehdera fil-
fnu pakahrees. — Pakahruschais eekahpis preedē til augstu, ka wina
kahjas bijuschas no semes lihds wihra kruhtihm. — Nelaikis fawu
schineli nowilzees un ussedis to few us plezeem. — Pagasta walde
atrasto nokahruschos likusi weenu deenu apwakteht, un 11. Merzā
wina atdissuschahs meefas, preedi nozehrtot, no koka nonemtas un
aiswestas us Jelgawu. — Nelaimigais bijis Polis, un winam loti
gruhti nahzees eemahzitees saldatam waijadfigahs mahzib as. — Nakti
us 12. Merzu kahdam flithperu wedejam Meiju krogā no stedeles sirgs
issagts. — Slihyperu wedejam wina wesums bijis ahra pusē. —
Kahda Leischa feena wesums, kas ari atradees stedeles ahra pusē,
apzahsts, un nosagtais sirgs Leischa ragawās eejuhgts. Wirwēs, ar

ko seena wesums bijis safeets, efot atrafas sagrestas. — Sagli eegahjuschi stedelē pa kroga preefchnama masajahm durwtinahm, un no turenes, atkrampejot stedeles leelahs durwis, isweduschi mineto sirgu. — Notikuschais sahdsibas nedarbs no nahts gutnekeem krogā jau atrafas nahts ap pulksten Zeem, un tamdeht slihypen wedejs un Leitis issluhguschees no krogsineela sirgu un dsiuschees sageem pakat. — Sageem pehdas nessinadami, apsagtee braukuschi us labu laimi us Tselgawu, un pa Masajeem wahrteem cebrauzot, tee dewuschees wehlak us Annas wahrteem, un dabujuschi fadfirdeht, ka tahds sirgs, kahdu sahdsibas dsineji mellejuschi, efot aibraukt negil sen pa Jahnischkes zelu. Sagtu mekletaji, nebehdneekeem pakat dsenotees, zekā wehl dabujuschi no ziteem zelinekeem sinas, ka tahds sirgs, kahds mellehts, brauktis no diweem wihireem, un wini tos satikuschi negil tahku aif Wifchkatu muischas. — Beidsot apsagtajeem laimejees saglus panahkt aif Kapu kroga tajā meschā, kas atrodahs zelmalā no Kapu kroga us Virzawu. Sagli, pamanot, ka pehdu dsineji wi-neem tuwumā, brauzot eegreesuschees meschā un, sirgu atstahjot, pacchi, katrs us zwu pusi, aiskejouschi beesumōs.

No Bramberges. Wairak neka gada laiks jau pagahjis, ka-
mehr scheijenes isdeenejufcheem saldateem, proti teem, kuri deene-
sta nodoti preefsch 1874. gada, semes tila nodalitas; bet atstaw-
neeksem un tahdeem biletneeksem, kureem pehz likuma nosazijuma

- 4) Zip zap eet pa osola zelmu laukā. A. M....rt.
 5) Kas eet rihtā ar tscheterahm kahjahn, pusdeenā ar diwa
 un wakarā ar trim? F. V.
 6) Galwa ir, takis ir, un us kalla nastu neß.
 7) Ne kahju, ne galwas, tik rumpis un rokas.
 8) Dihlis bes uhdene, bet yahri ir tilts.
 9) Man tscheteras kahjas, mugura, tak no wiseem bruhlejams.
 10) Galwa zaura, ar soheeem wehl grausch.
 11) Atskreen gulbis, aisskreen gulbis, paleek wiss ka bijis.
 12) Mass, mass wihrinisch leelu, garu degunu.
 13) Pirmais war bes spahrneem street,
 Dirahs war bes kahjahn eet;
 Abeeem lopā spahrni gari,
 Tak us preeskhu neskreij ari. J. Steinberg.
 14) Kas ta takda yasaule?
 Lai gan falni redsami,
 Tomehr gluschi lihdseina;
 Bilfehtas bes ehkahn,
 Upes ir bes uhdeneem;
 Meschi, tee bes koseem,
 Lihrumds naw labibas;
 Plamās ne-aug sahle,
 Dur ar' neseed pukites;
 Laudis flaitahs tuhksioscheem,
 Lihri brihwā stahwoscheem.

Palindromu uſminejumi.

(Stat. 10. nummurā.)

- 1) Spōks — Skops. 2) Smukums. 3) Salas.
 [Uzmincījuschi: Jacob Steinberg, Jelgavā (1. un 2.); J. Th. Jakobsohn, Jelgavā (1.); J. Beskut, Jelgavā (1.); Robert Witte un Paul Witte, — Līhv-Behrē (1.); Seeboldu Kristaps, Kriona Virzāvā (wifus); Janis Neuland, Jelgavā (1. un 2.); Kalnina Janis un Rīgastu Vilhelms, — Pilsmuižas Kalnīnōs (2.); Luka Janis (1. un 2.); Koščenki Jahnis (1.); Stepa Juris, Jahnis Stepe, Gutmanu Khrilis un B. L., — Jaunjelgavā (1. un 2.); H. Glieder un Rantmann, — Čhdole (1. un 2.); A. Meinert, Jelgavā (1. un 2.); Seminska Andrejs un Mahrtiņš un Robenu Andrejs, — Wallē (wifus); Leepschas Ichzis, Sweefernōs (wifus); Ioramu Sascha, Oschandīs (wifus); R. Ahren, H. Myrthenberg, A. Schuhle un A. Steene, — Baustā (2. un 3.); Johann Wilson, Kristoph Swirbul, David Wilson un David Swirbul, — Jam-Platone (1. un 2.); Gustav Wolfs, Naudites muižā (1. un 2.); Gedērt Wanag, Salajā muižā (1. un 3.); Semneeki Frizis, Šķerlejas Indriķis un Līghotgai Jahnis, — Rudbahrīchōs (1. un 3.); Martin Nobeschneel, Stiepēs muižā (1. un 3.); R. Jakobson, Saldu (wifus); Johann Tiemert, Johann Kraſting un Īrihs Weinberg, — Ahrlāvā (1. un 2.); Kristap Wanag, Salajā muižā (1.); Tiedemani Juris, Springās, Stumbri Jahnis, Luhrawōs, Olsbergs Jahnis, Bahrbēles Spēlestes, un Susterau Frizis, Bahrbēles bēde (1. un 2.); Pehter Duhzmann, Ilgōs (1.); Putnāehrga Jahnis un Lābzīša Janis, — Lentīchīzā (1. un 2.); J. un M. Contremo-witsch, G. Kahrkling un J. Jamīčka, — Bausīa (wifus); R. Sanders, R. Bihnbērgis un Neulanda Willis, — Jelgavā (1. un 2.); B. Juris, W. Christina un A. Lina, — Leelupneckōs (1. un 2.); Vina Melup, Boernsmindes Veinīekōs (1. un 2.); Dore un Anna Stuhris, Pilsmuižas Stuhroš (1. un 2.); Savinski skatrina un Jahnis, Mehdumeesčōs (1. un 2.); Arīnu Pehteris, J. R. Virzāvā (wifus); J. Kugelberg un J. Kleinošķi, — Jelgavā (1. un 2.); Paul Kugelberg, Jelgavā (1.); Johann Bihlmaņi, Blāntiļēte (1. un 2.); Karl Berthūl, Emilie Schlösser, Anna Osolin, Kristap Jursčewīz u. t. t., u. t. t. (wifus); Anna Sattler, Jelgavā (1.); Kristap Freyberg, Jelgavā (wifus); Platiss Krawinski, Broženes Plūšķōs (1. un 2.); Ansis Streija № 1—3—ma (1. un 2.); J. Freimanis un R. Andersohn, — Jelgavā (1. un 2.); Eduard Schmidt, Pokoja (1. un 2.); Marie Witweil (1. un 2.); Jahnis Dundur, Jelgavā (wifus); Johann Ansčīnevič, Jelgavā (1. un 2.).]

teefiba, semes dabuht, tahs arweenu wehl netika nodotas bruhke
schana, vahr ko minetahs personas allasch loti baschijahs. — Gemeefs
kamdehf nodalitahs semes, kuras to mehr, ka zerejams, nodalitas u
augstakahs waldibas pawehli, bija atstahtas wairak nelà gada laik
bes atdoschanas bruhkeschana, ir nesinams. — Pehz ilgas gaidischa
nas un wairak reisu staigaleschanas reis fina ispaudahs, ka 1. Merz
sch. g. isdeenejuscheem saldateem jafapuljezotees pagasta teefas tel
pas, dehf semes islosefchanas. Minetajà deenà tika semes ari pateef
islosetas; bet no 19 losetajeem semi dabujuschas tikai kahdas fe
schas personas. Diweem seme eekritusi paeschu pagastä, un teem zi
teem tschetreem vee Jaun-Platones Chrgku mahjahn. — Tschetreem
fawas semes esot feschas puhra-weetas leelas, un teem diweem —
drussin masakas. Isdeenejuschee saldati, semi nolosejot, juhtah
deewsgan laimigi, un preezadamees flawè sawu Keisaru, — bet to
mehr pilnam wehl naw apmeerinati, un ihpaschi tamdehf, ka wineer
tahs pehz Keisara wißchehliganofazijuma trihs desfetinas semes wi
fas wehl naw peeschirtas.

No Wez-Platones. Kad nu scheijenes pagasta teefas skrih
wera kungs, là zeen. Iasitajeem tas jau finams, zaur peepefchuh nahw
noschikhrees, tad koppagastu waldehm, protti: Wez- un Jaun-Platone
un Wehtreneeku, waijadseja ruhyetees par skrihwera wehleschanu, u
tamdeht ari pirindeen, 10. Merzâ, bija mineto pagastu weetneek
kahdas 24 personas, sapulzinati sawâ teefas namâ. — Minetaj
deenâ tizis Krona Wirzawas meschakunga skrihweris, Ridera kgs, n
weetneekem, ar 12 balsihm, eewehlehts par scheijenes pagasta te
fas skrihweri. — Ziti pahrejee balfouschi preefsch ziteem kahdein
lungeem. — Pagasteem tas nemas naw weenaldfigi, kahds win
skrihweris. — Skrihweris pagastâ ir ta persona, las dauds u
pulka pee tam war palihdseht, lai laudis nesaundetu few kahrigi mek
leto taifnibu. Wehleju jaunajam skrihwera fungam Deewa schehlig
palighu pee schi winam ustizetâ, gruhtâ amata. — rits.

No Dobeles. Pagahjuscha mehnesccha pehdejās deenās noti
kahs scheijenes uhdens fudmalās fchahda nelaime: Weens no to pa-
schu fudmalu meldera sellēem F., kas gahjis palihgā, fudmalu leel-
akmeni, ko patlaban bija malschanai asu pataisijuſchi, usrikteht, k-
war attkal malt, tizis nelaimigs. Bomis ir nejaufchi fchuzis n-
akmena un minetam meldera sellim sadragajis weenas kahjas pehdu-
tā ka ar dakteru ruhpigu palihdsibū waijadseja pirkstus nonemt. Ta-
gad winsch atronahs dakteru usraudsbā un ahrsteschauā. — Ari kah-
dam P.— pagasta faimneekam, kahdā scheijenes tuwejā meschā o-
foku zieschanu strahdajot, koks frisdams nositis sīgu, kas tuhlit b-
jis pagalam. — Tagad, kur fneegs us zekeem loti beess un brauze-
jeem gruhti nahkahs, tapt us preefschu, ir jo stingra pawehle doto-
wifus jelus fataischt kahrtibā. Strahdahts pee tam ari top tschakli-
— Newaru ari atstaht newehstijis, ka kahds scheijenes pagasts i-
fawu laipnu un mihligu prahtru parahdijis, kahdai masmahu eedsih-
wotajai, atraitnei, kuras dīshwojamais namirsch, kas ir semē cerakte-
un no schihs seemas wareneem puteneem pahrleeki ar fneegu aiswa-
nehts, tā ka ahrā newar lehti ne istapt, edams palihgā, to atra-
lai pawasar', kad fneegs kusihs, tai nebuhtu uhdens breefmas jawa-
manā. Schis atraitnu un bahrtiu mihlestibas darbs ir skaidr-
bilde, kas rahda, ka wehl kristiga zilweku mihlestiba pagastos wald-
un ir atronama.

No Kalnamuischas, Dobeles aprīkši. Pee mums dascham labam aukstais laiks darīja leelas behdas, jo nesinaja kā fewi un fawus lopinus no aukstuma fargaht un ustureht. Bezi īaudis ne-āminahs, ilgi tāhda seemas zeka redsejuschi, kā scho seem'. Tamdeh ari ir leela kusteschanahs wifur manama. Ilkatrs wed, ko spēh Wišwairak teik buhwmaterials peewests, ko isgahjuschahs seema deht newareja isdariht, un tamdeht ari tagad darba un braukschana bes gala. — Linus gan dauds pehrīnājā gadā nefehjahm, jo baidija mees semo zenu deht, bet us nahkofcho gadu efam wairak lustes u teem dabujuschi, jo Zankelis jau sola lihds 60 rublu birkawā. — Seemas fehja nedabuja isgahjuschho ruden' ihsti labi eeselt, un tagad ir wišpahr ar fneega deki aplahta; tamdeht semkopji spreesch pah nahkamo plauju daschadi. Zerefim us isdewigu un filtu pawafaru — Ar lopu elpi eet dascham us beigahm, — un tas dara dauds ruhpeē kā lai us zina top, ja nedabon aistapinaht. Ar weselibu, gods Deewam, eet labi, — tikai reti kahds behrinisch waj wezigs zilwek kapfehtā us pēhdejo dušu pawadams. — Lai gan pawafara ahtreen foleem tuwojabs un deenas top garakas un gaischakas, tad tomeħ ja-atgahdina, zik eespehjams fargatees no launeem zilwekeem, pa zek brauzot. Tagad wifur — ihpaschi pilfehtu un meestu tuwumā — at rodahs deewēgan diwkahjainu radijumu, kas gluhnē us zekineekeem, un kas nebehdā, pat tuvakam dīshwibū, mas naudas deht, atnemt. — T peektdeen, 21. Februārī ū. g., ūcheijenes pagasta Ahļu faimneekam no Dobeles meesta nedekas tirgus mahjā brauzot, ne tāhlu aiz Laušchu kroga us Kalnamuischas leelzela dseltenu īehwi ar wifū kreetni aishuhgu deenas laikā atnemha. Sirga ihpaschi neckam, pa bedraini zelu brauzot, it nemanot dseinaukste noslīhdējusi no ilkses gala, un ūrigi isjuhdsees. Tai paschā brihdi, kamehr to eejuhdsis, pee brauz ari diw zilweki flākt, un bes aizinaschanas ir labprāhtigi, palihdseht sirgi kahrtigi eejuhgt. Tikklihds kā eejuhguschi un wifū kahrtibā farihkojuschi, sweschais palihgs ari peesehdees faimneekam blakus ragawās pawisinatees. — Gabalīnu pabraukuschi, tē us reisi sweschais atnem faimneekam groschus, fāzidams: „Tu jau nemahki braukt”, un to iegrūhsch no ragawahm us zela fneegā un aistrīkscho azīhm redzot wind dselteno projami. Gan dīnusches, abi ar wehlak pēbraukuschi kā minu, sageleem pakat, — bet wifū bijis weltigs. — Skahdi rehķino us 300 rubleem.

Tukuma aprinka pagasta skrihweri, us pilskunga un aprinka funga usmudinafchanu, 8. Merzā bija sapulzejuſches, pahrsprees daschadas pagasta darischanas, ihpaschi kara-klauſibas eefauzam ruktu fastahdichanu.

No Engures. 2. Merza rihtā nodega ſcheijenes Sahgeri faimneekam rija. Ehla gan bija apdroſchinata, bet fā runā, lot ſemu. Rijā atradahs kahda dala ne-iftuktas labibas. w—

Kuhluzeemā un Uguņōs, pec Engures esara, dauds Latweeſchu pahrgahjuſchi no ſawas Lutera tizibas Kreewu pareiſtizibā Mehsuragā Kreewu pareiſtizibas ſkola cerihkota. Behrni, kas pahrgahjuſchi Kreewu pareiſtizibā, tur dabonot ſkolas grahmatas parwelti. Bezaki zerot, ka tee dabuſhot plawas un ſchagarus.

No Slehkas. (Gesuhtichts). Wiseem miyheem Slehzineekeem, tiflab pagasta-, kà ari muischas laudihm, zaur scheem wahrddeem is-faku firfnigu pateizibu. — Gan es pats, gan ari mana jaunà latalà draudsene loti preezajuschees, wifu redsot, ko Slehzineeki pa-strahdajuschi, gribedami muhs godam fagaidiht. — Tàpat ari pateizamees par tahm firfnigahm laimes wehleschanahm, ar kúrahm jau-nais Urkmanu faimneeks muhs pee robeschahm, un jaunais Bez-Birs-neeku faimneeks pee nama durwihm apfweizingajuschi. — Kad nu manim nebija toreis eespehjams, katram ihpaschi pateiktees, tad luhsdu zeen, redakzijai, schos pateizibas wahrdus sawâs fleijâs us-nemt.

No Jaunjelgawas apkahrtnes. 3. Meržā no rihta atrada
pee Skrihweru stanžijas Rihderu fainmeeka weenigo dehlu nosīstu.
Domā, ka tas darihts, eenaida deht, — jo wifū naudu un pulksteni
atrada pee nelaimigā ne-aistiktus. Weenu personu gan apzeetinaja,
— bet wehl naw nekahdas skaidribas šchai leetā. — 11. Meržā,
pulksteni 3ds pehzpusdeenā, nodega Sparinsku fainmeekam laidars un
klehtis. Lopus gan iſglahba, — bet klehtis wairak mantas ſadega.
Ehlas nebija apdrofchinatas. No kam uguns zehluſees, naw ſinams.
Škahde leela — ſchaj tilk gruhtā qadā. 3. Ste...

No Leepajas. 7. Merzā noschahwahs kahda scheijenes godajama pilsona dehls, kas sawam kantorim, kurā tas strahdaja, kahdu summu naudas bija isschkehrdis. Jauneklis, no sawas firds apstinas mozihts, noseegumu darija sinamu tehwam; tehwes dehlu pahrmahzijs, lai nahkamibā no tahdeem darbeem fargahs, un folija ischkehrdetu nauju kantori famaksah. Bet, kā domajams, jauneklim noseegums un tehwa pamahgidamee wahrdi gahjuschi pee firds, un tā tad tas ar rewolwera schahweenu sawu dīshwibū pa-ihfinajis.
— Kā daschās zitās Baltijas pilsehtās, tā ari pee mums sawā laikā tapa fuhsiba peederigā weetā eesneegta pahr notikuschahm nelahrtibahm pee treschahs klafes domneiku wehleschanahm. Bet fchi fuhsiba tapa no Kursemes gubernas waldes pilsel tas leetās par nedibinatu atraidita, un wiſi iswehleteree domneeki otrdeen, 11. Merzā, swehrinati. Behz tam tee iswehleja par pilsehtas galwu us nahko-scheem 4 gadeem lihdsschinigo pilsehtas galwu, G. A. von Baggehuswudta īgu, ar 67 halsfīhm. M.

Wisjaunakah's finas

Wihne, 26. (14.) Merzā. Vadsirsch, ka firſts Alekſanders eſot nodomajis, eezeltees par faweenotahs Bulgarijas lehninu, jeb par tahdu liktees iſſaultees zaur kara ſpehku. Bet drihsak wiſch to nedarischtot, lamehr ſlaidri ſinachot, ka uſ to paſchu pabalſtu wareshot atſpeeftees, kaſ tam bijis par peefthawu, atraidot fawu eezelschamu uſ peezeem gadeem par Austruma-Rumelijas generalgubernatoru.

Londonē, 27. (15.) Merzā. Kehnixene peenehma ministeru Tschem-
berlena un Treweliana atkahpschano 8.

Sofijā. 28. (16.) Merzā. Firsts Aleksanders wehl arweenu naw apmeeritajeed ar to nosfajumu, buht par Austruma-Rumelijas general-
guvernatoru, uz kuraus dažas līdzīgi

Atenē, 27. (15.) Merzā. Naudas sinā daschi ūki sperti, lai waretu rīkloschanahē isdewunus samaksahē. Kara ministeris aizsēlojus us rīkloschahē kara vukus vohraudētē.

Webstiles un atbildes

- 1. A. A. Egam:** Sanehmahn :

2. G. B — ff., N — è: Tulkojumus is Kreewu walodas newaram isleetaht. Ari pahr ziteem raksteem newaram uela apfolisti, pirms vienus paschi neesfam lajifushi. Var gan notilt, ka puhlini bijuschi par welti.

3. J. D — da Egam, Widsemè: Juhsu puhlini atkal bijuschi par welti. Negahja. Iau finafeet, kamdeht.

4. J. M. fainne: am, Gahrseñè: Newaram isleetaht.

5. Sehrona Egam: Negahja. Ja atmahkfeet, tad pahrleezinastees, ka naw vis redakzijas waina.

6. Kahdam Peepajneekam: Lai gan Juhsu raksta domahm pilnigi peekrihtam, tad tomehr to newaram usnent. Par garn.

7. —

8. J. M. } **Egäm:** Nahkofchà nummurâ.

9. — s —

10. P. A. g. Egam: Warbuht ka usnemsim.

11. Kahdam Walleetim: Newarejahm usnemt.

12. J. G — g Egam: Noschehlojam, ka Juhs fawu rakstu nepeefuhstijaht ahtrali. Ka redseet, iau zits pahr scho paschu leetu rakstijis. Ko bes tam wehl peefuhstijaht, zeram usnemt.

13. M. B. Egam: Newaram isleetaht.

14. A. Egam: Nuhmes truhkuma dehf, nebijsa eespehjams, rakstu

Lobibas - un pretschuntiraus.

300-5512-000

Mätsaja par:																				
1 puhru	kweeschu	2	r.	75	l.	siibsi	3	r.	50	l.
1 "	rudsu	1	"	50	"	"	2	"	55	"
1 "	meeschu	1	"	50	"	"	2	"	25	"
1 "	putraimu	3	"	—	"	"	3	"	50	"
1 "	auju	1	"	20	"	"	1	"	60	"
1 "	sirnu	2	"	—	"	"	4	"	—	"
1 "	kartufelu	—	"	50	"	"	—	"	85	"
1 birkawu	seena	5	"	—	"	"	6	"	—	"
1 pohdru	kwieesta	6	"	—	"	"	7	"	—	"
1 birkawu	baltahs	fahls	4	"	40	"	"	5	"	—	"
1 "	hartanahs	fahls	4	"	50	"	"	5	"	—	"
1 muzu	filku	12	"	—	"	"	19	"	—	"
1 birkawa	linu	(krona)	50	"	—	"	"	54	"	—	"
1 "	(brahla)	30	"	—	"	"	35	"	—	"
1 muza	linjehluu	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	10	"	—	"	"	12	"	—	"
1 ait behrsu	mätsas	(7 p.)	17	"	—	"	"	19	"	—	"
1 "	eku	(7 p.)	12	"	—	"	"	14	"	—	"

9-15-2003 2003

Basniza un skola.

Misiones angli pee Eſkimeescheem

(Beigum's.)

Drihs ari wahjibas eeradahs, un wairak reisahm bija japahr-eet us ziteem ledus gabaleem, kad wezee no aukahm un peesidameem ledus kalneem tika fabragati. Wisleelakahs breefmas usnahza toni nakti no 18. us 19 Aprili. Tilk wareni negaifs wehl nekad nebija plosijees, tilk nikni bangas wehl nekad nebija traikojuſchias. Bes miteschanahs wilai pahrfkalaja wisu ledus gabalu. Seewas ar behr-neem bija fabahjuſchahs laiwā, un wihi ar trihzofchahm rokahm zwehrachs pee laiwas malas, kas ledus gabala widū ar enkuu bija peestiprinata. Bet neschehligahs bangas tomehr ifkatru reisi, kad usnahza, peedſina laiwi atkal pee ledus malas. Pirms tad wehl dabuja to atwilkt atpafat, jau atkal jauna banga bija klaht, — weena leelaka un niknaka par otru. Turetaju rokas jau bija fa-flahbuschias, un tomehr neweens nedrihksjeja laiwinu atlaist, ja ne-gribeja tuhlit fawu galu juhrā atrast. Ap pulksen septineem no rihta ledus gabals faschlikha druskās, un apafsch paſchias laiwas tilkai mass gabalinsch wehl bija atlizees. Tee nelaimigee, kas tur, pa puſei karadamees, bija peekehruschees, gandrihs ne-atrada wairs weetas, kur kahjahm atſpertees. Trakee wilni bes ſcheklastibas meh-taja laiwinu ar wiſeem zilwekeem ſchurp un turp, — us augſchu, — us leiju! Te wini nogrima dſitumā, un wiſai bija pahrfklahti no holtahm putahm, — te atkal augſti pazelti paſchā wilnu galā! Nu-pat gan pehdigais gals likahs buht klaht, — bet tomehr ari wehl ſchito reiss Deew ſchekloja, un nelaimigajem isdewahs ar ne-iffak-mahm mokahm kahdu leelaku ledus gabalu aiffneegt un us to pahreet.

Wifs palika zitadi, kad pehz 83 garahm, tumsfchahm deenahm miyldä faulite atkal pee debefs malas rahdijahs. Lehnam wina us-lehza, augstaki un augstaki wina pozehlahs, wisu to behdigo ledus tukfnesi ar sawu balto, falto gaismu apleedama. Fauna zeriba modahs pee nabaga bada un nahwes breefmu zeetejeem. Dascha suhpa, kas agraki tikai Deewa saimofchanas un lahdeschanas wahrdus bija iswerdufi, tagad atwehrahs us preezigu flaweschanu un pateikfchanu. Ledus juhras pawafara bija klah, juhras zeli brihwaki no ledus, un tamdehl weeglaki apbraukajami. Wareja eedroschina-tees, pawisam no fawa nedroschä ledus gabala no-eet un laiwai usfizetees. Gan wina bija masina, tikai preekfch fescheem brauzejeem eetaisita; bet tomehr wisi 19 tur wareja faspeestees. 28. Aprili 1873. g. wini brauzot fastapa kahdu ronu lehreju fugi, kas winus usnehma. Tagad nu wifas breefmas pehdigi bija pahrzeestas; wisi 19 bija pee dsjhwibas palikufchi, — ari pat masee behrni. Bet Lahdas juhsmas winu firdis pildija, kad tee pehz til ilga laika atkal drofchä weetä, us leela fuga greesteem, stahweja, to til war libds just, bet ne wis ar wahrdeem aprakstih. Pat wezee, zeetee ronu gehgeri ar aiskustinatahm firdihm klausijahs winu stahsteem, kas gandrihs ka netizamas behrnu pasazinas isklausijahs. Waj tad tas ari teesham bija domajams, ka zilwelku meefas un asfnis wisu to wareja panest, ko sfhee nelaimigee bija pahrzeetuschi?

Semkopiba un saimneeziba.

Pret lopu ehdamà truhkumu

Rupat tagadejā seema un pagahjusčā wafara dascham semkopim buhs atgahdinajuſi, ka lopu ehdamais faimneezibā pee tahn wisfwarigakahm leetahm peeder. Muhsu semkopjeem ir daudſreis, garas seemas un aukſtas pawafaras deht, lopu baribas truhkums usgahjis, ta ka dascham labam bija laba daka jumtu falmu ja-istehre. Schis buhtu daudſreis nowehrschaṁs, kad semkopji ruden' un pirmā seemas puſe ar lopu baribu taupigaki un apdomigaki apeetos. Pret schahdu truhkumu ir til schis ween s pats lihdsellis, un kas to ne-eeweſtro, tam truhkſt weenumehr lopu ehdamā, lai buhtu audſis daudſ, lai mas. Waijaga taupiht pee laika, un katra reis buht us to gatawam, pahlalift garu seemu un gaidiht wehlu pawafaru. Ar to negribeju wiſ faziht, ka buhtu lopeem no peenahkamahs baribas dakaſ ja-atrauj, — bet tikai, ka ar baribas krajhumu eefahkumā nebuhs ifschlehrdigī un nekahrtigī apeetees. Taupitajam newaijaga buht ifhlſtūlīm un newaijaga ari buht ifſchlehrdetajam. Tapehz ka pagahjusčo waſar' daudſ leetus ſtipri lija, muhsu waſaras labiba, ſeens un abholinsč ir daudſ zeetiš, un it ihpaschi falmi leelu daku no fa-wa labuma ir paſaudejuſchi, ko fajutihſ jo wairak tamdeht, ka pehrn efam daudſ masak feena un abholina eewahkufchi neſa ziteem gadeem. Tapehz ihpaschi ſcho ſeem' ſemkopjeem ja-apeetahs ar lopu baribu prahktigi, kas, ſinams, ari bagatakōs gaddōs jadara, lai waretu, zil ween eefpehjams, no truhkuma ifſargatees. Muhsu leelakahm ruh-pehm ſho pawafar' waijaga buht tahn, ka mehs wehl ar tagadejo ſpehzigo baribu (feenu un abholinu) un falmeem ta isteekam, ka lopi pee tam nezeefch truhkuma, un otram kahrtam, ka mehs ſliktos fal-mus zaur labu ifſtrahdaschanu til gahrdus padaram, ka lopi tos ar labpatikſchanu ehd.

Kad nu wispahrigi finams, zik baribas pehz swara ir schkuh-
nōs un laudsēs, tad ja-aprehkina, zik weenam lopam war par deenu
dot. Baribas nebuhs nelad laut bes swara waj zita aprehkinuma
dot, pee kam ari no isbahrstischanas jafargahs. Schihs masahs
puhlee nepaleek nelad bes faweeem augkeem. — Bariba ja-aprehkina
ari pehz winas labuma, jo no fliftakas baribas ir wairak us reis ja-
dod, nelā no labakas. Mähziti semkopji faka, ka puds feena no
purwainahm plawahm ne-esot wairak wehrts nelā pods labu plawu
feena, un ka puds labu wasarejas salmu esot preeksh baribas speh-
zigaks nelā puds flifta feena. Labus augtus mahju lopu baro-
schana war tikai panahkt ar weseligu baribu. Semkopim ir tam-
deht tas fwarigais un ne wisai weeglais darbs, weseligu baribu ap-
gahdaht, lai ar to waretu ismitinahf fawus lopus par seemu. Ne-
isdewigs feena un labibas plaujas laiks war semkopja puhslineem
skahdeht, un tos isnihzinahf. Bet tad waijaga puhlees, waj nu
pahrlabot notikuscho lopu baribas apskahdeschanu, jeb gahdaht par
to, ka slimibas pee lopeem war nowehrst. Apskahdetu un samaita-
juschos baribu lopeem dodot, teem peemetahs dauds reis slimibas, no
kurahm daschu reis newar finaht, no kam tahs zehluschahs.

Par famaitatu un lopu weselibai skahdigu baribu ir usflaitami; a) fapelejis seens, ahboliisch un fapelejuschi salmi, b) ruhsaini sal-

Bet mehs jau eesahkumâ nehmamees pahr misiones augleem pee Eskimeescheem stahstiht. Un teefcham, itin kâ sposcha swaigsnite tumfchajâ nakti, tapat pee wifseem scheem breesmigeem peedfishwojumeem misiones fwehtibas pilnee augti mumis gaischi spihd azis. Tee abi Eskimeeschi, kas nelaimigo pulkâ atradahs, bija kristiti. Un janu fibkaki peeluhkojam un pahrleekam, kâ gan tee wisi wehl tur wa-reja ifsglahbtees no pastahwigi draudoschahs nahwes, un Seemelu ledus juhras ne-istezamahs breesmas laimigi pahrwareht, wisu zauru, garu seemu pa peldoscheem ledus gabaleem dñishwodami, tad ja-atbild: finams, gan Deewa wisu spehziga roka to bija darihusi, bet ween-weenigi zaur teem diweem kristigeem Eskimeescheem, kas bija klah. Schee Eskimeeschi pazilaja un pajautrinaja matroschu faschlukuschahs duhfchas, kad tee sawâ issamischana wairs nessnaja, ko esfahkt. Abi Eskimeeschi katru reisi, kas atkal us jaunu ledus gabalu bija jayahr-eet, bes kaweschanahs un kurneschanas taisijahs tahs sneega buhdinas uszelt, bes kuzahm wifseem bes schehlastibas buhtu bijis janofsalst. Wini nodfishwoja weselas deenas ne-ehduschi, lai feewahni un behr-neem ehdeena nepeetruhltn, un kad matroschi, no aufstuma, bada un gurdenuma kâ apdulluschi, wairs newareja atjehgtees nedf kustetees, tad abi Eskimeeschi, asam seemela wehsam par spihiti, stundahm seh-deja preefsch buhdinas durwihm, azis us juhru greesuschi, waj jele-kahdu roni newaretu eerandisht un faktet, lai waretu iffalkuscho zil-wetu pulzinu atkal ar frischu galu, un ifdsifuscho lampinu ar jau-neem taukeem apgahdaht. Wahrdun faktot: schee abi Eskimeeschi bija nelaimiga pulzina weenigee dñishwibas glahbeji.

Likai weenu notikumu sħe wehl peeminesim, pee ka wini taħdu iħstenu kriستigu tuwaku mihlestitu parahdija, taħdu pee paganu Eskimoescheem par welti mekleku. 6. Aprili ap pušnakti weħtra atkal taħdu reffi to ledus gabalu bija faplossiżi diwās pufes, us kura nelaimigee bija patwehruschees. Us masakà gabala weens no matroscheem, Meiers wahrdà, liħds ar wifū laiwi ahtri tika aisneħts program. Bizi matroschi fà apstulboti winam fklatijahs pakal; peħz wiċċu domahm tas nebija wairi glahbjams, un ari ta laiwa pasudusi, kas- wehl bija wifū weeniga żeriba. Bet muħfu Eskimoeschi ne azumir-ka ne-apdomajahs. Ne par sawu d'sħivib, ne par feewahm un-behrneem nebeħdeddam, drošchi un preezigi, itin fà ta buhtu taħda neeka leeta, wini u sħakhpah taħdam masakam ledus gabalam wifsu, kas-pallabon għaż-żejt għad-dro, un ar fawwem gareem fħekkhepem aħred dami, tie d'sinahs nelaimigajam Meieram pakal. Smagi bija jazihnahs pret wilneem un ledu. Wairak neċċa stundu winus wareja redseħt nophu hlejotees un nodarbojotees. Bet ne-apnikuschi wini aħreja u ppreek fu, un beidst issuda no sawu beedru azjhdm. Sneegħi fahka fuq-niġi, beesa krehsla metaħs, un peħdig iż-żgħixha apklahha wifū. Bet aħre, pulksten trijhs, riħtam austot, wini atkal bija flaq, laiwi un-laimgi atrasto matrosi liħds wesdami.

Wisu to Besels pats stahsta, un tomehr winsch wehl spreesch, ka ewangelijuma fludinashana pee Eskimeescheem esot weltigs darbs, kas auglu nenesot. Waj tas gan war buht teesa? Lai jele apdomajam, kas ar wisu to nelaimigo pulziru pehdigi buhtu notizis, ja teem diweem Eskimeescheem tas muhschigais Deewa dehls no masahm deenahm nebuhtu fludinahts, kas sawu dschwibu naw taupijis, bet

fawu pasuduscho brahtu labad to it eedewis nahe, mums ar to preeksfishmi pamesdams! Waj schee Efkimeeschi pa wisu to breesmu laiku gan ta buhtu isturejufshees, ja nebuhtu sinajufchi: mums ta dshwà Deewa preeksfchà weentreis par to buhs ja-atbild, waj faweeem nelaimigajeem bedreem esam palihdsejufchi, waj ne? Waj wini gan allasch jautru un drofchu firdi buhtu turejufchi, ja no Deewa wahrdi mahzibahm nebuhtu eepreezinashanu smehlufshees? Al, zik sposchi schini tumschajà behdu nakti Kristus ewangeliuma gaifma spihd! It teescham, schee nabadsigee, nesmukee un nizinatee seemelu apdfishwotaji, kureem dshwibas jaukumi un jautrumi ir swescha leeta, — wini ne buht naw tee masakee eelsch debefu walstibas! Kur tahdi angli rahdahs, tur Deewa wahrdi fehbla naw kritu si us fliftu semi.

34

Derigi rafsti.

Nodomu, isdot Latveeschu „Swehtdeenas lapu”, waijadseja atmest, tamdeh^l ka waldiba to ne-atwehleja. Lai nu truhkumu, kas zaur to zekahs, kaut zik nezik ispilditu, tad pagahjuscha gada Janwarⁱ, ka „Rig. Kirchenblatte” sino, mahzitaju fapulze Zehfis nehma nodomā, laiku pa laikam isdot rakstus, kurds ari Deewa wahrd^s atrodahs, un tad tos isplatiht pa laudihm. Kahdeem 3 is atmahku-scheem mahzitajeem usdewa, scho leetu tuwaki, skaidrakti pahelikt un, ja paspehjams, ari isdaricht. Aprinka sinodē, ko wehlak notureja, nolehma, ka schahdeem raksteem 1) arweenu pehz fahrtigi noteikta laika $\frac{1}{2}$ jeb 1 bogenu leeleem ja-isnah^l, 2) ka schinis lapinās ne-ween wahrdeem, deh^l sirds uskopfschanas, ja-atrodahs, bet ari sinahm is eeksfchigahs un ahrejahs misiones, is basnizas stahsteem, daschadeem apraksteem u. t. t., un 3) ka pehz eesphehjas sema zena par scheem raksteem janospreesch.

Uj mahzitaju fanahfschanas Zehfsis schi gada Janwari wareja pasinot, ka ar mineto rakstu isdofschanu jau labi weizes. Wispirms isnahza pagahjuſchà gada Nowembert: „Schi laika sihmes”, 5000 eksemplaròs. Maksà 2 kap. Genahkums nospreests Latweſchu kurlmehmo skolai par labu. Ap Seemas-fwehktu laiku isnahza: „Breeks wiſeem laudihm”, tåpat 5000 eksemplaròs, un maksà 2 kap. Schihs lapas eenahkums nolemts palihdsibas kafei par labu. Abi minetee raksti tika drihs ispirkti; tos wajjadseja pa otrahm lah-gahm drukah. Janwara beigås isnahza: „Tee laudis, kas tumfibå ſtaiſgå”. Schis raksts ir garaks par pirmajeem, un maksà 3 kap. Genehmums nospreests preeskch paganu misiones. Mintais fazerejums, kas isdots 5000 eksemplaròs, dod finas pahri to, kā Kristus walstiba lihds schim pa fenes wirſu isplatijuſſees. Drihsumā isnahks raksts: „Dahwid's un Goliats”. Tam buhs aprakſtitata zihnischanahs starp Deewa- un pasaules walstibu. Turpmak nodomā isdot wehl zitas tahdas lapinas. No tahn jau eeprekkch buhtu japeemin: „Kristigas basnizas afins leezineeki”; „Muhki un bruneneeki”; „Misiones beedribas”; „Lutera draudsē starp Tamukeem”. — Schie raksti dabonami W. F. Häckeri īga grahmatu drukatawā, Rihgå; winus pefsulta ari pahri pastu. Lihds schim tos mas pagina, tamdeht ka wini netika netur ifſludinati.

八

damais teek peetaupihts, kad tos lopus, ko par seemu nepatur, laikas nokaus waj pahrdod.

Ehdamà truhkums iżgħekhs ari tamdeħk, ka par to deewsgan ruhpigi un pilnigi negahdà. Meħs noplaujam fawas plawas undruwas, un tad fakam: zik nu ir, tik ir. Bet tas now wis taifniba. Meħs ari bes plawahm un druwahm warām par ehdamà wairofchanu għadha; jo ne ween feens, salmi un lapu augli, bet ari weħl daudz zit u leetu peeder pee lopu ehdamà. Iż-żpaċċi faufas un feena nadbadfigas wasfaras pee laika un ar wifeem spehkeem jagħid, ka pa-wasfar' now atkal janopuhxhahs: „ehdamais ir drihs pagħalam, un saħles laiks weħl tabku!“

Koku lapas baro it läbi, un ir loti derigas lopu wefeslibai. Ari tee jaunakee augni no skuiju kokeem un sila, kad tos smalki falapatus pee ehdamä peemaifa, ir israhdiyuschees par derigeem. Duschas suhnu sortes ir preeksch lopu baribas til labas, ka tahs, fawabaroschanas fatura pehz, drihsaki pee kartusekeem, uelka pee lopu ehdamä preeksaitamas.

Rā lai mehs ar tagadejo baribu lihds ganu laikam pilnigi istekam, ir gan loti gruhts ušdewums, un tikai tad ispildams, kad mehs skaidri iſſinam, zil baribas mums ihsten ir, un kad ik deenas lopam tik dauds ween baribas pasneedsam. zil vreckch weenas deenas spēh-

Pahr wifahm leetahm mums ir par to jaruhpejahs un par to jagahdà, ka lopi ir pa-ehduschi. Ari waijaga sinah, ka tai baribà, ko faweeem lopeem pafneedsam, waijadfigahs baribas dallas atrodahs. Ja tas tà naw, un ja faweeem lopeem tikai mas ween waran feena dot, tad mums waijaga miltus waj klijas nemt valihgà; zitadi lopi deen' no deenas wairak noleefehs. Gan mas buhs tahdu semkopju, kam tik dauds feena, ahbolina un timoteja, ka to ween waretu do ehst faweeem lopeem. Wairak buhs tahdu, kam jakrata salmi klah. Atgadahs ari tahdi gadi, kur feens un ahbolinsch knapi pa-audis un pa druskai eebojajees, — tad par seemu lopi wairak ar tahdu jami-tina, un ar falmeem. Bet falmeem ir zeeta, beesa misa. Lopam waijaga labu sobu un dauds seekalu, famehr tos atmeefschke un fa-gremo. Tamdehlt darihs pareisi, kad falmus dos lopeem aplaistitus ar fahsimu mai fakarfetus.

Turning beigums

Kà wafarà firgus no mufchahm iffargà, un kà eerih-wetas weetas dseedè.

Amerikā mehds kātru riht' firgeem kahjas un wehderu ar siwjutrahnu eerihweht, — jo no tāhs smakas muschās loti fargajahs. Teek stahstihts, ka kād firgus kātru riht' ar kāhdu fanju pelaschku no-rihwejot, tad ari muschās ne-eijot klah. — Kāhds ahrsts, Dr. G. Lehmanis, Ungaru semē eelsch Polgardas, preefsch kahdeem gadeem zaūr ismehginajumeem atradis, ka kād firgeem zaūr fedleem waj fa-kahm kakk waj fruhjis puschu un jehli norihweti, tad waijagot to-wainu ar kolodijumu kahdas reisas apsmehreht, tamehr plahna, balsta misina teekot wirfū; tas turot wahti tihru un dseedejot redsamā wihsē eerihweto, jehlo mainu. — 2

- 4 -